

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ นำผลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 และเป็นทางเลือกในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานของตนเอง โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณภาพให้บริการตามบทบาทภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 138 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดแนวของพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มี 6 กลุ่ม 1 หน่วย ตรวจสอบภายใน คือ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และ หน่วยตรวจสอบภายในมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft office Excel โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์และตั้งเคราะห์ในประเด็นการระดมสมอง ในแนวทางพัฒนา จากประเด็นปัญหาที่พบในขั้นตอนที่ 1 เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้วยข้อมูลที่เป็นข้อสรุปจากการบันทึกการระดมสมอง

ขั้นตอนที่ 3 นำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติจริง และมีการประเมินผลการปฏิบัติจริงตามรูปแบบการพัฒนาที่กำหนดขึ้น

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลฐานของผู้รับบริการ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. คุณภาพที่เป็นจริงจากการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม ความคิด

เห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ การให้บริการของกลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และหน่วยตรวจสอบภายใน และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านปรากฏดังนี้

1.1 คุณภาพให้บริการของกลุ่มอำนวยการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ต่อสาธารณชน งานธุรการ และงานจัดระบบบริหาร

1.2 คุณภาพให้บริการของกลุ่มบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานบริการการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ งานทะเบียนประวัติ งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

1.3 คุณภาพให้บริการของกลุ่มนโยบายและแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ งานข้อมูลสารสนเทศ และงานรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบาย

1.4 คุณภาพให้บริการของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานจัดระบบดูแลช่วยเหลือเรียนนักศึกษา งานส่งเสริมสุขภาพอนามัยในสถานศึกษา และงานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

1.5 คุณภาพให้บริการของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ และ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

1.6 คุณภาพให้บริการของกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานระบบข้อมูลสารสนเทศ งานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และงานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยพัฒนา นวัตกรรมการบริหาร

1.7 คุณภาพให้บริการของ หน่วยตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 อันดับแรก ได้แก่ งานตรวจสอบการเงินและการบัญชี งานตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน

2. คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิด

เห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยตรวจสอบภายใน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการ ศึกษา และ กลุ่มอำนวยการ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านปรากฏดังนี้

2.1 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของกลุ่มอำนวยการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร งานประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายใน และภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา และงานบริการด้านข้อมูลข่าวสารการเรียนรู้

2.2 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของกลุ่มบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานบริการการขอมิบัติประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ งานวิเคราะห์และงานส่งเสริม ขกย่องและ เชิดชูเกียรติ

2.3 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของกลุ่มนโยบายและแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานประสานเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ งานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา งานส่งเสริมสุขภาพอนามัยในสถานศึกษา และงานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

2.5 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานทดสอบทางการศึกษาและงานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

2.6 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งานระบบข้อมูลสารสนเทศ งานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยพัฒนานวัตกรรมการบริหาร และงานประสานการตรวจราชการ

2.7 คุณภาพที่ต้องการจากการให้บริการของหน่วยตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 อันดับแรก

ได้แก่งานตรวจสอบการเงินและการบัญชี และงานตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน

3. ความแตกต่างระหว่าง “ระดับคุณภาพที่เป็นจริง” และ “ระดับคุณภาพที่ต้องการ” จากการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่ โดยเรียงลำดับความต้องการพัฒนาจากผลต่างค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ของแต่ละกลุ่มดังนี้

3.1 ความต้องการการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านกลุ่มอำนวยการ มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก งานยานพาหนะ งานการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และการประสานการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน

3.2 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านกลุ่มบริหารงานบุคคล มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก งานส่งเสริมการปรับปรุง การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และงานแต่งตั้งโยกย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านกลุ่มนโยบายและแผน มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก งานประสานเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร งานจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษา และงานวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามลำดับ

3.4 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก งานติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศ งานการศึกษาในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัยและการศึกษาตลอดชีวิต และงานส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียนรู้

3.5 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก งานทดสอบทางการศึกษา งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา และงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3.6 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก งานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย

พัฒนานวัตกรรมการบริหาร งานประสานการตรวจราชการ และงานส่งเสริม สนับสนุน การสร้างองค์ความรู้ และเทคนิควิชาชีพ ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.7 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านหน่วยตรวจสอบภายใน มีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง “คุณภาพที่เป็นจริง” และ “คุณภาพที่ต้องการ” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก งานตรวจสอบการเงินและการบัญชี และงานตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน

4. รูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานับฐานผู้รับบริการ

จากการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานับฐานผู้รับบริการ ได้พบความต้องการพัฒนานี้ในแต่ละด้าน ผู้วิจัยจึงนำข้อสรุปความต้องการพัฒนาต่อที่ประชุมในการระดมสมอง วิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ พิจารณากำหนดรูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละด้านดังนี้

4.1 ด้านกลุ่มอำนวยการ มีการดำเนินการโดย วางแผนกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการขออนุญาตใช้พาหนะร่วมกัน ประเมินผล นำผลไปปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนผังห้องทำงาน ห้องประชุม กลุ่มต่าง ๆ ไว้ให้ชัดเจน จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้รองรับผู้มารับบริการ ให้เพียงพอ ประเมินผล ผู้มารับบริการ จำแนกภารกิจให้บริการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน ออกเป็นด้านต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ ประสานกับสถานศึกษาต่าง ๆ ในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมกัน

4.2 ด้านกลุ่มบริหารงานบุคคล มีการดำเนินการโดย ประชุมชี้แจง หลักเกณฑ์ วิธีการให้สถานศึกษาจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำคู่มือการกำหนดตำแหน่งเลื่อนวิทยฐานะ เชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้บุคลากรในการวิเคราะห์งานเพื่อให้บรรลุนคนให้เหมาะสมกับงาน วิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้ง โยกย้าย โอนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ในทุกขั้นตอนที่โปร่งใส ชัดเจน และมีการตรวจสอบโดยคณะบุคคล

4.3 ด้านกลุ่มนโยบายและแผน มีการดำเนินการโดย จัดทำคู่มือการใช้ระบบ พัฒนาบุคลากรผู้ใช้ระบบ ให้บริการและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการใช้เครือข่ายรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาวิธีการ หลักเกณฑ์ในการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกและโอนสถานศึกษา ดำเนินการโอนสถานศึกษาในสังกัดตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ประชุมชี้แจงวงเงินงบประมาณ สพท. และสถานศึกษา ปรับแผนงาน/โครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณระยะกลาง

4.4 ด้านกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีการดำเนินการโดย พัฒนาบุคลากรภายใต้ความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยการประสานความร่วมมือโครงการพัฒนาการศึกษาต่างประเทศ งานทุนการศึกษา ฝึกอบรม ทุน และงานวิจัยต่างประเทศ และสารสนเทศ วางแผนกำหนดวิธีการ และแนวทางดำเนินการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีการเชื่อมโยงกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ รูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ แก่สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของการเทียบโอนผลการเรียนรู้ โดยการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนรู้

4.5 ด้านกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัด มีการดำเนินการโดยวางแผนการทดสอบโดยคณะบุคคล/ประสานความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาแห่งชาติ พัฒนาคัดเลือกสอบมาตรฐานการศึกษา รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษา แก่บุคลากรทุกคน โดยการร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา

4.6 ด้านกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา มีการดำเนินการโดย จัดให้มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ประเมินผลการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา จัดให้มีองค์ความรู้ ฐานความรู้ทางการบริหาร เช่นคอมพิวเตอร์ เพื่อการบริหาร เอกสาร ตำรา หรือบุคลากรที่มีความรู้ด้านการบริหาร

4.7 ด้านหน่วยตรวจสอบภายใน มีการดำเนินการโดย วางแผนตรวจสอบระบบ การเงิน ระบบบัญชี ระบบงบประมาณ และดูแลทรัพย์สินและการตรวจสอบควบคุมภายใน โดย การให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่สถานศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและการดำเนินงาน ด้านการเงินและการบัญชี จัดเครื่องมือการตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ วัตถุประสงค์ เกณฑ์ มาตรฐาน หรือบรรทัดฐาน ตัวชี้วัด วิธีการตรวจสอบ ผลการตรวจสอบ โดย การให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบการดำเนินงานแก่สถานศึกษา

5. สรุปผลการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริง

5.1 กลุ่มอำนวยการ งานที่มีการพัฒนาและนำไปทดลองปฏิบัติ คือ วางแผนกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการขออนุญาตใช้พาหนะร่วมกัน ประเมินผล นำผลไปปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสม และ มีประสิทธิภาพ มีผลการปฏิบัติคือ ยานพาหนะมีสภาพดีพร้อมสำหรับใช้งานสามารถ ให้บริการแก่หน่วยงานได้ตรงตามแผนที่กำหนดไว้ มีการใช้ยานพาหนะ เป็นไปอย่างประหยัดและ คุ่มค่า มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ มีหลักเกณฑ์ วิธีการขออนุญาตที่ชัดเจน ส่วนงานการจัด

อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แนวทางปฏิบัติคือ จัดทำแผนผังห้องทำงาน ห้องประชุม กลุ่มต่าง ๆ ไว้ให้ชัดเจน จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้รองรับผู้มารับบริการให้เพียงพอ ประเมินผลผู้มารับบริการ มีผลการปฏิบัติคือ ผู้มารับบริการสะดวก ในการติดต่อ มีความพึงพอใจ การใช้อาคารสถานที่เป็นไปอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องบนสภาพปัญหาที่เป็นจริง

5.2 กลุ่มบริหารงานบุคคล งานที่มีการพัฒนาและนำไปทดลองปฏิบัติ คือ งาน ส่งเสริมการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ แนวทางปฏิบัติคือ ประชุมชี้แจง หลักเกณฑ์วิธีการ/ให้สถานศึกษาจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา/ จัดทำคู่มือการกำหนดตำแหน่ง/เลื่อนวิทยฐานะ มีผลการปฏิบัติคือ สถานศึกษาทราบแนวทาง จัดทำภาระงาน/แนวทางประเมินวิทยฐานะ มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบหลักเกณฑ์วิธีการจัดทำที่ชัดเจนขึ้น ส่วนงานสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง มีแนวทางปฏิบัติคือ เชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้กับบุคลากรในการวิเคราะห์งานเพื่อให้บรรจุคนให้เหมาะสมกับงาน ผลการปฏิบัติคือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนวิธีการ สรรหาบรรจุและแต่งตั้ง ได้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสรรหาบรรจุและแต่งตั้งมากขึ้น และงานแต่งตั้ง โยกย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีแนวทางปฏิบัติคือศึกษา วิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้ง โยกย้าย โอนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา/แต่งตั้งโยกย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกขั้นตอนที่โปร่งใส ชัดเจนและมีการตรวจสอบโดยคณะบุคคล ผลการปฏิบัติงานคือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือปฏิบัติราชการของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

5.3 กลุ่มนโยบายและแผน งานที่มีการพัฒนาและนำไปปฏิบัติคือ งานประสาน เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แนวทางปฏิบัติคือ จัดทำคู่มือการใช้ระบบ/พัฒนา บุคลากรผู้ใช้ระบบ/ให้บริการและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการใช้เครือข่ายฯรูปแบบต่าง ๆ ผล การปฏิบัติคือ มีการเชื่อมต่อระบบข้อมูลสารสนเทศกับศูนย์เครือข่ายฯ ต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ/มีการใช้ระบบฯ เพื่อการบริหารและการเรียนรู้ ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ มี เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ส่วนงานจัดตั้ง ชุบ รวม เลิก และ โอนสถานศึกษา มีแนวทางปฏิบัติ คือ ศึกษาวิธีการ หลักเกณฑ์ในการจัดตั้ง ชุบ รวม เลิกและโอน

สถานศึกษา/ดำเนินการโอนสถานศึกษาในสังกัดตามหลักเกณฑ์วิธีการที่เกี่ยวข้อง ผลการปฏิบัติคือ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการได้ถูกต้อง ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ สพท. ยังไม่เคย ดำเนินการโอนสถานศึกษาและงานวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย มีแนวทางปฏิบัติคือ ประชุมชี้แจงวงเงิน งบประมาณ/สพท.และสถานศึกษา/ปรับแผนงานโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับวงเงิน งบประมาณระยะปานกลาง ผลการปฏิบัติคือ มีกรอบงบประมาณการใช้จ่ายระยะปานกลาง ที่เป็น ปัจจุบัน ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ สพท.และสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจที่มาของกรอบ งบประมาณรายจ่าย

5.4 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา งานที่มีการพัฒนาและนำไปปฏิบัติคือ งานติดต่อ สัมพันธ์กับต่างประเทศ แนวทางปฏิบัติคือ ประสานงานความร่วมมือ โครงการพัฒนาการศึกษา ต่างประเทศ เช่น งานทุนการศึกษา ผูกอบรม คุรุงาน และวิจัยต่างประเทศ/ดำเนินการความร่วมมือ โครงการต่างประเทศ ผลการปฏิบัติคือ บุคลากรและนักเรียนได้มีโอกาสรับทุนต่างประเทศ/มีการ แลกเปลี่ยนข่าวสาร สารสนเทศเป็นปัจจุบัน ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ ทราบข่าวสาร สารสนเทศด้านการพัฒนาการศึกษาต่างประเทศมากขึ้น ส่วนงานส่งเสริมการศึกษาในระบบ นอก ระบบ ตามอัธยาศัยและการศึกษาตลอดชีวิต แนวทางปฏิบัติคือ ติดตาม ประเมินผลการจัด การศึกษาในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต/ปรับปรุงวิธีการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติ คือ มีวิธีการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ/วิธีการ จัดการศึกษาเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ การจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ที่คุณภาพมากขึ้น ส่วนงานส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียนรู้ มีแนวทางปฏิบัติคือ อบรมบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนรู้ ผลการปฏิบัติคือ บุคลากรมี ความเข้าใจ และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ บุคลากรมี ความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

5.5 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา งานที่มีการพัฒนาและนำไป ทดลองปฏิบัติ คือ งานทดสอบทางการศึกษา แนวทางปฏิบัติคือ วางแผนการทดสอบโดยคณะ บุคคล/ประสานความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาแห่งชาติ/พัฒนาคลังข้อสอบมาตรฐาน การศึกษา ผลการปฏิบัติคือ มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา/มี ข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ มีข้อมูลคุณภาพการศึกษาของ ผู้เรียนมากขึ้น ส่วนงานส่งเสริมค่านิยม วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา แนวทางปฏิบัติคือ รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา ผลการปฏิบัติคือ สถานศึกษา ทุกแห่งได้รับความรู้ นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม

สถานศึกษามีผลงานวิจัยที่หลากหลาย ไร้ศึกษา และ งานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา แนวทางปฏิบัติ คือสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ และการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกคน ผลการปฏิบัติคือ สถานศึกษามีความสามารถ ในการจัดสร้างระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีข้อแตกต่างจากรูป แบบเดิมคือ สถานศึกษามีความสามารถในการจัดสร้างระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

5.6 กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา งานที่มีการพัฒนาและนำไปทดลองปฏิบัติคือ งานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนานวัตกรรมการบริหาร แนวทางปฏิบัติคือ จัดให้มี ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผลการปฏิบัติ คือ มีการตัดสินใจบนฐานข้อมูล ที่เป็น จริง เชื่อถือได้ ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ มีการตัดสินใจบนฐานข้อมูล ที่เป็นจริง เชื่อถือได้ มากขึ้น ส่วนงานประสานการตรวจราชการ มีแนวทางปฏิบัติ คือ ประเมินผลการบริหารจัดการของ สพท. และสถานศึกษา ผลการปฏิบัติ คือ ทราบปัญหา อุปสรรค มาเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาต่อไป มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ มีแนวทางพัฒนาบนฐานข้อมูลที่เป็นจริง และงาน ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ และเทคนิควิชาชีพ ในการบริหารการจัดการศึกษาชั้น พื้นฐาน แนวทางปฏิบัติคือ จัดให้มีองค์ความรู้ ฐานความรู้ทางการบริหาร เช่นคอมพิวเตอร์เพื่อการ บริหาร เอกสาร ตำรา หรือบุคลากร ที่มีความรู้ด้านการบริหาร ผลการปฏิบัติคือ มีห้องเฉพาะเพื่อ แสวง หาความรู้ด้านการบริหาร ที่หลากหลาย ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ สามารถค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมด้านการบริหาร ได้เมื่อต้องการหรือแก้ปัญหาไม่ได้

5.7 หน่วยตรวจสอบภายใน งานที่มีการพัฒนาและนำไปทดลองปฏิบัติคือ ตรวจสอบ การเงินและบัญชี แนวทางปฏิบัติ คือ วางแผนตรวจสอบการเงินและบัญชี ระบบงบประมาณ ให้ ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่สถานศึกษา ในเรื่อง การเงิน และบัญชี ผลการปฏิบัติ คือ สพท.และ สถานศึกษา ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี / งบประมาณ ได้ถูกต้อง ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ สพท.และสถานศึกษา ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี / งบประมาณ ได้ถูกต้องมากขึ้น ส่วนงาน ตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน แนวทางปฏิบัติ คือจัดทำเครื่องมือการตรวจสอบ ให้ความรู้และ แนวทางปฏิบัติแก่สถานศึกษา ในเรื่องกระบวนการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติ คือ สพท. และ สถานศึกษา ปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ สพท. และสถานศึกษา ปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงานได้ถูกต้องมากขึ้น

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบในการศึกษาตามความมุ่งหมายในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. จากการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลฐานผู้รับบริการมีคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพที่ต้องการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อนำผลต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการมาพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านกลุ่มอำนวยการ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาเรียงลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานยานพาหนะ งานการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และการประสานการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงาน ใหม่ที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ทำให้กลุ่มอำนวยการ ซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่มีหน้าที่ดูแลทุกกลุ่มให้ดำเนินการเป็นไปตามบทบาทภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ได้อย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบนพื้นฐานความถูกต้องเป็นจริง จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการพัฒนาเรียงลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการนั้น สอดคล้องกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 12) แนวคิดเรื่องการบริหารเขตพื้นที่การศึกษาในหลักการบริหารองค์การหรือหน่วยงานโดยทั่วไป เน้นการดำเนินการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้องค์การสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการมากที่สุด ด้านกลุ่มบริหารงานบุคคลจากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางมีคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาเรียงลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ งานส่งเสริมการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานแต่งตั้งโยกย้ายโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานใหม่ที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ทำให้การบริการของกลุ่มบริหารงานบุคคลเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่มุ่งใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของหน่วยงาน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไปนั้น จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการพัฒนาตามผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็น

จริงและคุณภาพที่ต้องการนั้น สอดคล้องกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) แนวคิดเรื่อง
 หลักการบริหารงานบุคคล ให้มีการกำหนดภารกิจหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรอย่าง
 ชัดเจน คือ ผู้ปฏิบัติงานรับทราบหน้าที่ ความรับผิดชอบ และเป้าหมายผลงานทั้งในเชิงปริมาณและ
 คุณภาพ กระบวนการบริหารงานบุคคลมีความชัดเจน และเป็นที่รับรู้โดยบุคลากรทุกคนในองค์กร
 กระบวนการนี้ถือเป็นกติกาก่อนที่ทุกคนรับรู้ เช่น ความชัดเจนเรื่องการประเมินผล กระบวนการทาง
 วินัย กระบวนการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย มุ่งผลงานที่มีคุณภาพจากบุคลากรเพื่อให้เกิดประโยชน์
 ต่อประชาชนและหน่วยงาน การปฏิบัติราชการนั้นต้องมุ่งเป้าหมายผลงานให้เกิดต่อสังคมเป็นหลัก
 ดังนั้นการบริหารงานบุคคลก็ต้องมุ่งให้ผู้ทำงานมีผลงานที่เป็นประโยชน์ตามเป้าหมายที่กำหนด
 เน้นหลักคุณธรรม คือมีความคงเส้นคงวา ไม่มีอคติ ไม่เห็นแก่หน้าใคร เน้นหลักการ ชีดถือผลงาน
 เป็นหลัก หลักการนี้ถือเอาความรู้ความสามารถ การปฏิบัติตน และผลการทำงานเป็นเครื่องวัดความ
 ดีความชอบ โดยไม่เอาความรู้สึกรู้สึกหรือความรู้สึกมักคั่นส่วนตนเป็นตัวกำหนด ด้านกลุ่มนโยบาย
 และแผน จากการวิจัยพบว่าโดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพที่ต้องการ
 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาเรียงลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
 ได้แก่ งานประสานเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร งานจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอน
 สถานศึกษา และงานวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็น
 หน่วยงานใหม่ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ.2546
 ทำให้การให้บริการของกลุ่มนโยบายและแผน ที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานในเชิง
 นโยบาย ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ มุ่งเน้น
 ผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับ
 ปานกลาง และระดับคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความต้องการพัฒนาด้านผลต่าง
 ค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการนั้น สอดคล้องกับ สำนักงานปฏิรูป
 การศึกษา (2545, หน้า 66) แนวคิดเรื่องการ วางระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเขตพื้นที่การศึกษานั้น
 เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบริหารและการจัดการในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรองรับการกระจาย
 อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ
 บริหารทั่วไป ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่สำคัญจะต้องเป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมภารกิจ
 ของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อใช้ในทุกระดับ ทั้งระดับนโยบายระดับ
 บริหาร และระดับปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ถือเป็นองค์กรผู้นำและองค์แห่งการ
 เรียนรู้ เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายและการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ที่จำเป็นต้องมี
 ฐานข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านกลุ่มส่งเสริมการจัด
 การศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพที่ต้องการ

อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาเรียงลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการจากมากไปน้อย ได้แก่ งานติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศ งานการศึกษาในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต และงานส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานใหม่ที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ทำให้การให้บริการของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับคุณภาพที่ต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนาตามลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 65) ที่กล่าวว่า การบริหารและการจัดการศึกษาแบบเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นการบริหารในรูปแบบใหม่ และต้องรองรับการกระจายอำนาจทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และบริหารทั่วไปจากกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องทำหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาและต้องพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชน ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ด้านกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จากการวิจัยพบว่าโดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพ ที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการที่ต้องนำมาพัฒนาตามลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานทดสอบทางการศึกษา งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา และงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานใหม่ที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ทำให้การให้บริการของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีหน้าที่ในการ นิเทศ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและระดับคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการพัฒนาตามลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ สอดคล้องกับสำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 106) กล่าวถึงแนวคิด การนิเทศ ติดตามและประเมินผล ปกติกระบวนการนี้เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว เพื่อ

การแนะนำส่งเสริม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในห้องปฏิบัติการมีจิตวิญญาณและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรคั้งใหม่ มีวัฒนธรรมการทำงานแบบใหม่ จำเป็นอย่างยิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการต้องมีทีมการนิเทศ ติดตาม ซึ่งอาจประสานกับสถาบันการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ บริหารการศึกษาแนวใหม่ เพื่อกระตุ้นการทำงาน แก้ไข ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และอาจรวมไปถึงสถานศึกษาตามทิศทางใหม่ของการปฏิรูปการศึกษาด้วยเพราะเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกัน ด้านกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลางมีคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาตามผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนานวัตกรรมการบริหาร งานประสานการตรวจราชการ และงานส่งเสริมสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ และเทคนิควิชาชีพ ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานใหม่ที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ทำให้การบริการของกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาซึ่งมีหน้าที่สร้างความเข้มแข็งการบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหาร งานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอันจะนำไปสู่คุณภาพการศึกษา จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการพัฒนาตามลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ สอดคล้องกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 79) การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งในกรณีของการบริหารเขตพื้นที่ศึกษานั้น เขตพื้นที่การศึกษาได้รับมอบอำนาจจากกระทรวง ศึกษาธิการให้ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ประสานและส่งเสริมให้สถานศึกษาลงมือปฏิบัติ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น การประเมินจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยผู้บริหาร เขตพื้นที่ศึกษาดำเนินงานปฏิบัติหน้าที่กำกับ ดูแล ประสานและส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ด้านหน่วยตรวจสอบภายใน จากการวิจัยพบว่าโดยรวมมีคุณภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาเรียงลำดับผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานตรวจสอบการเงินและการบัญชี และงานตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานใหม่ ที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา

วิธีการ พ.ศ.2546 ทำให้การให้บริการของหน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมภายในของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการส่งสัญญาณเตือนความเสี่ยง ที่ทำให้ หน่วยงานปฏิบัติไม่บรรลุเป้าหมาย จึงทำให้ระดับคุณภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับคุณภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการพัฒนาตามลำดับผลต่าง ค่าเฉลี่ยระหว่างคุณภาพที่เป็นจริงและคุณภาพที่ต้องการ สอดคล้องกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 52) กล่าวว่า การติดตามและตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงาน และรายงานด้านการ บริหาร เป็นส่วนงานความรับผิดชอบของงานตรวจสอบและติดตาม โดยหน่วยตรวจสอบภายใน ของเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาในเทศก์ และผู้ตรวจราชการกระทรวง ที่จะต้องวางระบบการ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินเพื่อการรายงานให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และมีให้เกิดความ ชำช้อนในการดำเนินงานระหว่างสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะ กรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สารสำคัญที่ได้จากการพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บนฐานผู้รับบริการและการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริง ดังนี้

กลุ่มอำนวยการ มีรูปแบบการพัฒนาองค์กร คือ ดำเนินการจัดระบบการทำงาน จากสภาพปัญหาและความต้องการ มอบหมายงานให้ตรงกับตำแหน่งหน้าที่และมีความเหมาะสม มากขึ้น ผลคือ ลดขั้นตอนการทำงาน งานมีคุณภาพมากขึ้น มีข้อแตกต่างจากเดิมคือ ทางเดินของ งานแคบลง มอบงานตรงกับความรู้ความสามารถมากขึ้น ส่วนการจัดระบบบริหาร ดำเนินการ ตรวจสอบการดำเนินงานที่ท่ายู่ทั้งหมด กำหนดคณะทำงานจัดระบบบริหาร ผลคือ ทราบปัญหา มีวิธี พัฒนาได้ตรงกับสภาพจริง มีข้อแตกต่างจากเดิมคือ การพัฒนาระบบบริหารจากสภาพปัญหาที่ แท้จริง ทุกคน มีส่วนร่วมในการพัฒนา และการจัดสำนักงานในรูปบริการ ดำเนินการจัดหา อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอ เหมาะสมและมีคุณภาพ จัดทำแผนผังงาน หน้าที่ความ รับผิดชอบติดไว้ชัดเจน ผลคือ มีโต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์เพียงพอกับเจ้าหน้าที่และผู้มารับบริการ สำนักงานเป็นระเบียบ มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ มีโต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์เพียงพอกับ เจ้าหน้าที่และผู้มารับบริการ สำนักงานเป็นระเบียบมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของเดวิส และ นิวสโตม (1985, pp. 262) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาองค์กร ได้แก่ การวินิจฉัยเบื้องต้น การ รวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การวางแผนปฏิบัติงาน การสร้างทีมงาน การสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม และการประเมินผลและติดตามผล และสอดคล้องกับสมศักดิ์ คลประสิทธิ์ (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พบว่า รูปแบบระบบการบริหารคุณภาพแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร

ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 เป็นโครงสร้างระบบงาน ส่วนที่ 3 เป็นขั้นตอนการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ระยะ ประกอบด้วยระยะเตรียมการดำเนินงาน ระยะดำเนินงานตามแผน ระยะการตรวจประเมินผลการปฏิบัติงาน และระยะสรุปผลการดำเนินงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546, หน้า 33) กล่าวว่า การอำนวยการในสำนักงานเป็นส่วนหนึ่งในส่วนประกอบของการบริหารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยการใช้ภาวะผู้นำในการตัดสินใจ การมอบหมายหน้าที่การงาน การประสานงาน การตรวจสอบดูแล แนะนำ และการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้งานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จากผลการศึกษาและแนวคิดที่สอดคล้องกันดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานของกลุ่มอำนวยการนั้น การกิจหลักคือ มีหน้าที่ดูแลทุกกลุ่มให้ดำเนินการเป็นไปตามบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ ได้อย่างเรียบร้อยมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานความถูกต้องเป็นจริง ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 นั้นมีอาคารสำนักงานคับแคบ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ยานพาหนะไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน และสำหรับผู้มารับบริการ กลุ่มบริหารงานบุคคล มีรูปแบบการพัฒนาบุคลากร คือ ดำเนินการพัฒนาทีมงาน กำหนดเป้าหมาย วิธีปฏิบัติการทำงานร่วมกัน ผลคือ ข้าราชการทุกคนมีสัมพันธภาพดี มีความไว้วางใจกัน และมีความภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ ข้าราชการทุกคนมีสัมพันธภาพต่อกันเป็นอย่างดี และมีความภูมิใจมากขึ้น ส่วนการบริหารความรู้ในองค์การ มีการดำเนินการจัดเสวนาหรือมุมวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายให้กับเพื่อนร่วมงานทุกคน ผลคือ ทุกคนได้รับความรู้ทั้งจากเพื่อนร่วมงานและเอกสารงานวิชาการ มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความสามารถ ทำงานอย่างมีความสุข และการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการดำเนินการระดมความคิดเห็นในการตัดสินใจว่าจะพัฒนาบุคลากรด้านใดบ้าง จากสภาพปัญหาที่เป็นจริง ผลคือสามารถพัฒนาคน พัฒนางานได้ มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือทุกคนได้รับการพัฒนาในงานที่ตนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ วูดค็อก (Woodcock, 1995 อ้างถึงใน สราวุธ สุธหนองบัว, 2541, หน้า 22) ที่กล่าวว่าการทำงานเป็นทีมต้องมีคุณลักษณะ 9 ประการ คือทุกคนเข้าใจวัตถุประสงค์แจ่มชัดและเห็นด้วยกับเป้าหมาย มีความเปิดเผยต่อกัน และเผชิญหน้ากัน จริงใจต่อกัน และสนับสนุนกัน มีทั้งความร่วมมือและขัดแย้ง มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน มีหน้าที่ที่เหมาะสม มีการทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาบุคลากรและมีสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มดี และสอดคล้องกับแนวคิดของ ซัลลิส (Sallis, 2002, p. 67) ที่กล่าวว่าการบริหารองค์การที่มีคุณภาพนั้นต้องมีการเพิ่มอำนาจให้แก่บุคลากรซึ่งรวมถึงการพัฒนาทักษะ กระบวนการปฏิบัติงาน การจัดการความขัดแย้งในการปฏิบัติงานขององค์การอย่างเป็นธรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญชัย อาจินสมาจาร (2541, หน้า 87)

ที่กล่าวว่าคุณลักษณะที่ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพ ต้องมีบทบาทที่สมดุล จุดหมายชัดเจน และเป็นเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน มีความเปิดเผยและเผชิญหน้า มีการสนับสนุนและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความร่วมมือและความขัดแย้ง มีกระบวนการที่ดี มีภาวะผู้นำเหมาะสม มีการทบทวนเป็นประจำ มีการพัฒนาส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่ม และการสื่อความหมายที่ดี จากผลการศึกษาและแนวคิดสอดคล้องกันดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การบริหารงานของกลุ่มบริหารงานบุคคลนั้น การกิจหลักคือ มีหน้าที่มุ่งใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของหน่วยงานเพื่อส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ทั้งนี้ บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 นั้นมาจากหลายหน่วยงานหลอมรวมกันทำให้มีวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกันจำเป็นต้องมีการพัฒนาทีมงาน ปรับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงาน กลุ่มนโยบายและแผนมีรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ดำเนินการโดยออกแบบระบบการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร จัดทำคู่มือระบบ พัฒนาศักยภาพผู้ใช้ระบบ ผลคือ มีเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศดี มีคุณภาพ สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจได้ทันที และบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการให้บริการเครือข่าย มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ มีข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ และบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการให้บริการเครือข่ายเป็นอย่างดี ส่วนการระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ดำเนินการ โดยแต่งตั้งคณะ กรรมการจัดทำแผน ให้ทุกคนมีส่วนร่วม ผลคือ มีแผนกลยุทธ์ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนของหน่วยงานมากขึ้น และการประเมินแผนกลยุทธ์ ดำเนินการโดยประเมินแผน 4 ด้าน คือ ด้านประสิทธิภาพตามพันธกิจ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ด้านคุณภาพในการให้บริการ และด้านการพัฒนาองค์กร ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ ทราบปัญหาแนวทางพัฒนารอบด้าน ทั้ง 4 ด้าน ผลการศึกษา ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 70) กล่าวว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีภารกิจสำคัญทั้งด้านการศึกษา การส่งเสริมและการประสานงานการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม กล่าวคือ เป็นหน่วยงาน กำกับ สนับสนุน ส่งเสริม และเป็นศูนย์กลางเครือข่าย ทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงาน องค์กร และบุคคล รวมทั้งราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบริบทสำคัญของการจัดการศึกษา ดังนั้น ฐานข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหารและการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา จึงต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทในเรื่องดังกล่าวของเขตพื้นที่การศึกษา เช่น ข้อมูลบริบทของเขตพื้นที่ ข้อมูลทางการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 89) กล่าวว่า การประเมินการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนประเมิน การดำเนินการประเมิน การตกลงข้อสรุป และการให้ข้อมูล

เสนอแนะ และการรายงานและ เผยแพร่ผลการประเมิน และสอดคล้องกับ ทวิศักดิ์ สุททวาทิน และคณะ (2548, หน้า 36) กล่าวว่าตัวแบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของทริส ประกอบด้วย 4 มิติ คือ มิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ มิติด้านคุณภาพให้บริการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร จากการศึกษาแนวคิดที่สอดคล้องกันดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานของกลุ่มนโยบายและแผนนั้น การกิจหลักคือมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบาย ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐาน การศึกษาของชาติ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 2 เห็นว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่สำคัญในการบริหารหน่วยงาน ให้มี ประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผน กลุ่มส่งเสริมการจัด การศึกษา มีรูปแบบการสร้างควมเสมอภาคและเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียน ดำเนินการโดยจัดทำ แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วางแผนนิเทศ ติดตามแผนงานโครงการ ผลคือ ผู้เรียน ได้เข้าเรียนและได้รับการช่วยเหลือดูแลทุกคน ทราบปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน มีข้อ แตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ ผู้เรียนได้เข้าเรียนและได้รับการช่วยเหลือดูแลทุกคน ทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ส่วนการมอบหมายงาน กระจายอำนาจ ทำงานเป็นทีม ดำเนินการโดย มอบหมายงานให้โรงเรียนดำเนินการ แต่งตั้งคณะทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่ ดูแล สนับสนุน ผลคือ โรงเรียนมีขวัญ กำลังใจในการจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียน ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิม คือ โรงเรียนมีขวัญ กำลังใจในการจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียนมากขึ้น ส่วนการจัดระบบสนับสนุน อำนวยความสะดวก วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินผล การดำเนินงานระหว่างการทำงานและหลังการทำงาน ผลคือ ทราบปัญหา อุปสรรคนำมา พัฒนางาน มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ นำผลการดำเนินงานไปสรุป วิเคราะห์ หาแนวทาง พัฒนาต่อไป ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการและขอบข่ายการกิจการบริหารการจัด การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปฏิรูป การศึกษา, 2545, หน้า 11) กล่าวว่าในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ใน การกำกับ ดูแล สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับสถานศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งพิจารณา จัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษา ประสานงานและส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนใน เขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่นจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา จากการศึกษาแนวคิดที่สอดคล้องกันดังกล่าว ชี้ให้เห็น

ว่าการบริหารงานของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษานั้น การกิจหลักคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีรูปแบบการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยจัดทำกรอบ เครื่องมือในการตรวจสอบ กำหนดเป้าหมาย เครือข่ายการตรวจสอบ ผลคือ โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหาร และจัดการเรียนการสอนได้ ตามมาตรฐาน มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานมากขึ้น ส่วนรูปแบบการประชุม ระดมสมองจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการโดยให้มีการวางแผนประเมินอย่างเป็นระบบ ผลคือ การประเมินผลการศึกษาที่มีมาตรฐาน ตรงกับความเป็นจริง มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือการประเมินผลการศึกษาที่มีมาตรฐาน ตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น และรูปแบบการติดตามผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการโดยนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ ผลคือ นำผลมาปรับปรุงพัฒนา ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ นำผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับหลักการและขอบข่ายภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาดมเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 29) มาตรา 62 ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การใช้งบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกันหลักการศึกษา แนวการจัดการศึกษา และคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายใน และหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก และสอดคล้องกับ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์ (2539, หน้า 33) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (TQM) คือ การปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน มีคุณภาพ ผลจากการทำงานที่มีคุณภาพจะได้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีคุณภาพตามความต้องการ และความคาดหวังของลูกค้า และสรุปหลักการสำคัญ 3 ประการคือ การมุ่งให้ความสำคัญกับลูกค้า การปรับปรุง กระบวนการทำงาน ทุกคนมีส่วนร่วม และสรุปองค์ประกอบหลักของ การบริหารคุณภาพทั่วทั้ง องค์การ (TQM) ประกอบด้วยภาวะผู้นำ การศึกษาและการฝึกอบรม โดยสร้างทีมสนับสนุนการ ติดต่อกสื่อสาร การพิจารณาความชอบ การใช้กระบวนการทางสถิติ หรือการวัดผลการปฏิบัติงาน และการทำงานเป็นทีม จากการศึกษาและแนวคิดที่สอดคล้องกันดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา นั้น การกิจหลัก คือ มีหน้าที่นิเทศ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

ทั้งนี้ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการพัฒนากระบวนการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา มีรูปแบบการประชุมชี้แจงการดำเนินงานทั้งระบบดำเนินการ โดยประชุมชี้แจงให้ข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาทราบถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผลคือ ข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ ข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารมากขึ้น ส่วนรูปแบบการระดมความคิดเห็นทางเลือกในการพัฒนา มีการดำเนินการประชุมระดมความคิดเห็นกำหนดแนวทางพัฒนาระบบบริหารจากฐานข้อมูลที่เป็นจริง ผลคือ ได้แนวทางพัฒนาระบบบริหาร ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ ได้แนวทางพัฒนาระบบบริหารถูกต้องตามสภาพที่เป็นจริง ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 3) กล่าวว่ารัฐกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา เฉพาะในการบริหารจัดการด้านการศึกษา เพื่อมุ่งให้เกิดความคล่องตัว แก้ปัญหาได้ตรงจุด ตรงกับความต้องการในพื้นที่ ทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพในแง่การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา เจตนารมณ์ของการจัดระบบคือ ความเป็นอิสระของการบริหาร โดยมีองค์คณะบุคคลทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน มาตรฐานและกำกับดูแลการดำเนินงานการบริหารจัดการเช่นนี้ คณะกรรมการและผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ โดยตรง ไม่มีหน่วยงานที่อยู่เหนือหรืออยู่ใต้เขตพื้นที่การศึกษาอีก เขตพื้นที่การศึกษาจึงเป็นรูปแบบสำคัญในการนำนโยบายด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับสิทธิศักดิ์ทองคำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, หน้า 7) กล่าวว่าจากการแบ่งกลุ่มเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 175 เขต ออกเป็น 3 กลุ่มตามบริบทความแตกต่างกันของเขตพื้นที่การศึกษา อันได้แก่การสื่อสาร การคมนาคม ความพอเพียงของครูและบุคลากรทางการศึกษาและสภาพสังคม วัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ สามารถกำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาศึกษาในแต่ละกลุ่มได้ ดังนี้ กลุ่มที่ 1 มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความทั่วถึงในการติดต่อสื่อสารและการเดินทางสื่อสารประสานงานที่สะดวก รวดเร็ว สภาพสังคมวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์โดยรวมไม่มีความแตกต่างหลากหลาย แนวทางการบริหารจัดการศึกษา 1. สถานศึกษาที่พร้อมอุปกรณ์ครุภัณฑ์ด้านการสื่อสาร ให้ติดต่อสื่อสารกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง 2. สถานศึกษาที่ไม่มีอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสาร หรือมีแต่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ให้จัดทำเป็นกลุ่มเครือข่ายโดยใช้สถานศึกษาที่มีความพร้อมเป็นศูนย์เครือข่าย 3. ใช้กลุ่มเครือข่ายร่วมกัน

บริการจัดการด้านวิชาการงบประมาณ 4. กรณีที่มีอำเภอห่างไกลอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานอำเภอด้วยก็ได้ กลุ่มที่ 2 มีความยุ่งยากในการบริหารจัดการ เป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความไม่ทั่วถึงในการติดต่อสื่อสารและการเดินทางสื่อสาร ประสานงานที่ไม่สะดวกใช้เวลามาก สภาพสังคม

วัฒนธรรมและภูมิศาสตร์โดยรวมไม่มีความแตกต่างหลากหลาย แนวทางการบริหารจัดการศึกษา

1. ให้ใช้กลุ่มเครือข่ายช่วยเหลือและให้บริการสถานศึกษาที่ไม่มีอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสาร หรือมีแต่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยใช้สถานศึกษาที่มีความพร้อมเป็นศูนย์เครือข่าย 2. ใช้กลุ่ม

เครือข่ายร่วมกันบริหารจัดการด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ งบประมาณ และด้านบริหารงาน

บุคคล 3. ใช้ศูนย์ประสาน งานอำเภอ ประสานและให้บริการงานธุรการ งานเอกสาร งานสวัสดิการ

ต่าง ๆ จากกลุ่มเครือข่ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและใบรับรองตามที่ได้รับมอบหมายและ

หรือมอบอำนาจ ตลอดจนสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียน กลุ่มที่ 3 มีลักษณะพิเศษหลากหลาย

ในการบริการจัดการ เป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความไม่ทั่วถึงในการติดต่อสื่อสารและการเดินทาง

ติดต่อประสานงานที่ไม่สะดวก ใช้เวลามากสภาพสังคม วัฒนธรรมและภูมิศาสตร์โดยรวม มีความ

แตกต่างหลากหลายและมีสภาพต่างจากปกติทั่วไป แนวทาง การบริหารจัดการศึกษา 1. ให้ใช้กลุ่ม

เครือข่ายช่วยเหลือและให้บริการสถานศึกษาที่ไม่มีอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสาร หรือมีแต่ไม่มี

ประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยใช้สถานศึกษาที่มีความพร้อมเป็นศูนย์เครือข่าย 2. ใช้กลุ่มเครือข่าย

ร่วมกันบริหารจัดการด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล

3. ใช้ศูนย์ประสานงานอำเภอ ประสานและให้บริการงานธุรการงานเอกสาร งานสวัสดิการต่าง ๆ

จากกลุ่มเครือข่ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและใบรับรองตามที่ได้รับมอบหมายและหรือ

มอบอำนาจ 4. จัดงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนและแก้ปัญหาเร่งด่วนเฉพาะกิจเพื่อ

ประสานและแก้ปัญหาอยู่ที่ศูนย์ประสานงานอำเภอ จากแนวคิดที่สอดคล้องกันดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า

การบริหารงานกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษานั้น มีภารกิจหลักคือ สร้างความเข้มแข็ง

การบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพใน

การบริหารจัดการอันจะนำไปสู่คุณภาพการศึกษา ทั้งนี้กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการพัฒนาระบบบริหารบนพื้นฐานผู้รับบริการหรือข้อมูลอื่น ๆ เพื่อ

สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการให้แก่สถานศึกษาในสังกัดและหน่วยงานในสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษา หน่วยตรวจสอบภายใน มีรูปแบบตรวจสอบการเงินและบัญชี ดำเนินการโดย

วางแผนตรวจสอบการเงินและการบัญชี ระบบงบประมาณ ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่

สถานศึกษา ในเรื่องการเงินและบัญชี ผลคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี งบประมาณ ได้ถูกต้อง ข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานได้ถูกต้องมากขึ้น ส่วนรูปแบบการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน ดำเนินการโดยจัดทำเครื่องมือการตรวจสอบ ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่สถานศึกษาในเรื่องกระบวนการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง มีข้อแตกต่างจากรูปแบบเดิมคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงานได้ถูกต้องมากขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ หลักการและขอบข่ายการกิจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 29) มาตรา 62 ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกันหลักการศึกษา แนวการจัดการศึกษา และคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายใน และหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบภายใน และสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 52) กล่าวว่า การตรวจสอบภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงบประมาณ ส่วนการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและการนิเทศ การศึกษาเป็นการตรวจสอบในเชิงของการบริหาร หน่วยตรวจสอบภายในของเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ และผู้ตรวจราชการกระทรวง ที่จะต้องวางระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมิน เพื่อการรายงานให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และมีให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินงานระหว่าง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากแนวคิด ที่สอดคล้องกันดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานของหน่วยตรวจสอบภายใน นั้นมีภารกิจหลักคือ ควบคุมภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้การปฏิบัติงาน บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการส่งสัญญาณเตือน ความเสี่ยงที่ทำให้หน่วยงานปฏิบัติไม่บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้หน่วยตรวจสอบภายในจึงจำเป็นต้องมีการวางแผน ระบบ ขั้นตอนในการตรวจสอบพร้อมทั้งอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การเงินและบัญชีพร้อมทั้งกระบวนการปฏิบัติงานให้บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้ครบถ้วนทุกคนต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลฐาน ผู้รับบริการ จึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ด้านกลุ่มอำนวยการ

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรให้บริการแก่ผู้มารับบริการ

อย่างเป็นกันเอง เท่าเทียม เสมอภาค และมีคุณภาพ

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งคำสั่งแบ่งงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อสะดวกในการติดต่อ

2. ด้านกลุ่มบริหารงานบุคคล

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีแผนงาน/โครงการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรใช้แนวทางการบริหารงานบุคคลทุกขั้นตอนที่โปร่งใส ชัดเจน และมีการตรวจสอบโดยคณะบุคคล

3. ด้านกลุ่มนโยบายและแผน

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมระบบสารสนเทศทางการศึกษาให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพ ที่สามารถรองรับระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพให้แก่โรงเรียนทุกขนาดที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน

4. กลุ่มส่งเสริมการศึกษา

4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดโครงการที่สนับสนุนพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรศึกษาดูงานด้านจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในต่างประเทศ

5. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการติดตามการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอก เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาต่อไป

5.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการอบรมหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

6. กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรออกติดตามและตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเป็นประจำ เพื่อให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษา

7. หน่วยตรวจสอบภายใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรออกไปตรวจเยี่ยม ให้คำแนะนำด้านการเงินบัญชี และ
พัสดุ ให้กับโรงเรียนเป็นประจำ และสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. ควรศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา